

teru spolku »Einigkeit« a pro svůj úsudek o účasti st-lově při sezeních a schůzích strany. Úsudek tento není také nelogický a proto i námitka vadnosti řízení je bezdůvodná.

Č. 13.090.

Policejní věci: I. Ochrana veřejnoprávní funkce orgánu veřejné správy, kterou poskytují správní úřady podle čl. 4 odst. 2 zákona č. 125/1927 Sb., není vyloučena tím, že uražený orgán veřejné správy mohl snad urážku obsaženou v dopise jemu poslaném stíhati též soukromou žalobou. — II. I dopis označený zevně jako soukromý může být podáním ve smyslu čl. 4 odst. 2 zákona č. 125/1927 Sb., jestliže podle svého obsahu jest určen pro orgán veřejné správy.

(Nález z 2. prosince 1937 č. 335/35-2.)

Prejudikatura: ad I. Boh. A 11.417/34, ad II. Boh. A 9159/31.

Věc: Adolf Z. ve Slezské Ostravě-Hladnově proti rozh. zem. úřadu v Brně z 30. listopadu 1934 o policejním přestupku.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje.

Důvody: Nálezem okr. úřadu v Novém Jičíně z 8. listopadu 1933 byl st-I odsouzen k pokutě 1.000 Kč, pro případ nedobytnosti k 3dennímu vězení pro přestupek čl. 4 odst. 2 zákona č. 125/1927 Sb., jehož jehož se dopustil tím, že užil ve svém dopisu z 27. července 1933, adresovaném okr. hejtmanu v Bílovci jakožto orgánu veřejné správy státní, urážlivého způsobu psaní tím, že tento orgán veřejné správy obviňuje ze snahy ho potrestati, při čemž ho upozorňuje, že se mu to nepodaří, a upozorňuje dále okr. hejtmana, že pod svícem je temno a že mu dá brzy příležitost, aby pod svícem viděl.

Tento trestní nález byl nař. rozhodnutím potvrzen.

Nss, uvažuje o stížnosti podané na toto rozhodnutí, musil nejprve zaujmouti stanovisko k námitce, ve které se vytýká, že st-I byl odsouzen podle čl. 4 zákona č. 125/1927 Sb. pro skutkovou podstatu přestupku stíhaného soudně. Touto námitkou musil se nss zabývat přes to, že nebyla uplatněna ve správním řízení, neboť jde o námitku, kterou se popírá příslušnost žal. úřadu k vydání nař. rozhodnutí, k níž soud musí přihlížeti z povinnosti úřední. Rozvádějíc uvedenou námitku, uvádí stížnost, že podání na veřejné orgány, zejména na okr. hejtmana, musí se podle povahy věci dostati do rukou více osob, které se musejí seznámiti s jeho obsahem, a je tedy nutno považovati podání za projev učiněný veřejně, nebo aspoň k několika osobám. Pak ale urážlivé tvrzení, pro které byl st-I odsouzen, zakládalo skutkovou podstatu přestupku podle §§ 487 a násl. trest. zákona, které v době odeslání dopisu byly ještě v platnosti. Jde-li však o trestný čin stíhaný soudy, nelze použití subsidiárního předpisu čl. 4 odst. 2 zákona č. 125/1927 Sb. Nss nesdílí tohoto stanoviska stížnosti.

Podle čl. 4. odst. 2 zákona č. 125/1927 Sb. mohou okr. (státní policejní) úřady za účelem ochrany vážnosti orgánů veřejné správy, nejde-li o trestný čin stíhaný soudně, potrestati každého, kdo užívá v písemných podáních k těmto orgánům způsobu psaní je urážejícího, nebo přes předcházející napomenutí se chová vědomě hrubě k veřejnému orgánu při výkonu jeho úřední činnosti, nebo se vzpírá ho uposlechnouti. Výkladem tohoto ustanovení se nss zabýval v nálezu Boh. 11417/1934, v němž dospěl k závěru, že výluka trestně policejního stíhání normovaná v čl. 4 odst. 2 cit. zákona o organisaci politické správy nemá místa, jestliže delikt ní činností spadající pod toto ustanovení byla zároveň porušena trestní norma soudní, daná na ochranu jiného právního statku než onoho, který je chráněn cit. předpisem zákona o organisaci politické správy, a že cit. předpis nevylučuje kompetenci politických úřadů v případech, kdy orgán veřejné správy stíhá vinníka pro urážlivé jednání soudně sám jako soukromá osoba pro delikt soukromé žaloby. V uvedeném nálezu šlo sice o vědomě hrubé chování k veřejnému orgánu při výkonu jeho úřední činnosti, než se zřetelem na cit. znění čl. 4 odst. 2 zákona o organisaci politické správy platí totéž, jde-li o urážku spáchanou písemným podáním k orgánu veřejné správy; proto soud setrval na právním názoru vysloveném v uvedeném nálezu a na místě bližšího odůvodnění poukazuje podle § 30 odst. 3 jedn. řádu pro nss č. 191/1937 Sb. na jeho důvody. Na základě těchto úvah dospěl soud k závěru, že ochrana veřejnoprávní funkce orgánu veřejné správy, kterou poskytují správní úřady podle čl. 4 odst. 2 zákona č. 125/1927 Sb., není vyloučena tím, že uražený orgán veřejné správy mohl snad urážku obsaženou v dopise jemu poslaném stíhati též soukromou žalobou. Třebas tedy stížnost zcela správně uvádí, že podání na veřejný orgán musí se podle povahy věci dostat do rukou více osob, které se musejí seznámiti s jeho obsahem, nelze souhlasiti s jejím názorem, že správní úřady nejsou povolány stíhati urážku veřejného orgánu v dopise tom obsaženou, neboť potom ochrana poskytnutá orgánu veřejné správy v čl. 4 odst. 2 zákona č. 125/1927 Sb. zůstala by jen na papíře. Úmysl takový zákonodárci však podkládati a zákon vykládati tak, jak činí stížnost, nelze.

Nss uvažoval dále takto:

Na sporu je předem otázka, zda dopis poslaný st-lem osobě, jež byla v kritické době přednostou politického úřadu v Bílovci, sluší pokládati za podání učiněné orgánu veřejné správy nebo za dopis soukromý. Žal. úřad, odpovídaje na námitku vznesenou v tomto směru v odvolání z trestního nálezu úřadu I. stolice, vyslovil v nař. rozhodnutí, »že nezáleží na tom, jak byla uvedena adresa na obálce, neboť je jistě správné, aby za účelem snazšího doručení dopisu uvedeno bylo na obálce adresátovo povolání, nebo jak v dopise adresát jest oslovován, nýbrž záleží na obsahu dopisu. Je tudíž při rozhodování, zda dopis byl psán adresátovi jako osobě soukromé nebo úřední, rozhodující obsah dopisu, zda totiž v dopise uvedené záležitosti mají vztah k úřednímu postavení adresáta«. Dále uvedl žalovaný úřad v nař. rozhodnutí, že ze

st-lova dopisu je zjevno, že jde o dopis poslaný okr. hejtmanovi Aloisu B. jako osobě úřední, neboť hned v prvním odstavci tohoto dopisu st-l píše: »Okolnosti, jež poslední dobou se odehrály mezi mnou a okresním úřadem, mám zato, že pocházejí ponejvíce z popudu Vašeho osobního snahou mne potrestati, co se Vám asi nepodaří, ba naopak dalším podobným způsobem jen nepřátelství mezi mnou a sebou jste zjednal, a chci tímto dopisem tomu předejítí«. V druhém odstavci — jak se dále v nař. rozhodnutí uvádí — zmiňuje se st-l o trestním řízení vedeném proti němu okr. úřadem v Bílovci a v odst. 5 se pak zmiňuje o různých přímluvách, které činil u okr. hejtmana. Z těchto citací st-lova dopisu dovozuje žal. úřad v nař. rozhodnutí, že dopis jedná o záležitostech úředních, týkajících se okr. hejtmana jako přednosty okr. úřadu v Bílovci, a že jde tedy o dopis, který byl poslán okr. hejtmanovi B. jako osobě úřední. Proti tomu namítá stížnost, odvolávajíc se na nález Boh. A 9159/31, že záleží výhradně na vůli odesilatele dopisu, přeje-li si, aby jeho přípis byl považován za podání k veřejnému orgánu nebo za dopis osobě soukromé. Dopis nebyl adresován okr. hejtmanu v Bílovci jako přednostovi okr. úřadu v Bílovci, tedy orgánu veřejné správy, nýbrž Aloisu B. jako soukromé osobě, při čemž označení jeho úřední funkce se stalo jen za účelem snažšího doručení dopisu a ze společenské zvyklosti. Ale i z obsahu dopisu vyplývá podle stížnosti jasně st-lovo přání, aby dopis nebyl považován za podání k veřejnému orgánu. Na doklad toho uvádí st-l, že mluví všude o »dopisu« a končí slovy: »Doufám, že tento dopis budete považovati za důvěrný a při svém osobním setkání s Vámi sdělím Vám ještě jiné podrobnosti«. Než všechny tyto námitky nevyvracejí správnost názoru žal. úřadu, že v konkrétním případě nešlo o soukromý dopis, nýbrž o podání na úřad po rozumu čl. 4 odst. 2 zákona č. 125/1927 Sb. V nálezu Boh. A 9159/31 vyslovil ovšem nss, že pro otázku, zda dopis došlý přednostovi úřadu poštou je dopisem soukromým, či jde o podání úřadu, je v první řadě — jak plyne z povahy věci — směrodatný obsah obálky tohoto dopisu. Jestliže odesílatel již na obálce jasně označil, že dopis poslal osobě, která je přednostou úřadu, jen jako osobě soukromé, nelze kvalifikovati tento dopis jako podání úřední. Než ve zmíněném nálezu bylo vysloveno dále, »že obsah obálky vtiskuje dopisu poslanému přednostovi úřadu povahu dopisu soukromého dotud, dokud snad z obsahu dopisu neplyne opak, totiž, že dopis — třeba je zevně označen jako soukromý, přece podle svého obsahu jest určen pro úřad«. Nss, trváje na tomto právním názoru i v tomto případě, neuznal správné stanovisko stížnosti, že záleží výhradně na vůli odesilatele, přeje-li si, aby jeho přípis byl považován za podání veřejnému orgánu nebo za dopis osobě soukromé. Pokud stížnost podkládá tento názor nss, zkresluje cit. nález, jak je zřejmo z uvedeného jeho odůvodnění.

Žal. úřad — jak bylo výše uvedeno — právě z obsahu dopisu dovozuje, že i když snad dopis byl podle obálky psán přednostovi okr. úřadu v Bílovci jako osobě soukromé, sluší jej se zřetelem na jeho obsah pokládati za podání, jež bylo učiněno přednostovi okr. úřadu

v Bílovci jako takovému, tedy za podání učiněné na orgán veřejné správy. Proti tomuto stanovisku žal. úřadu, jež jest opřeno o přesně uvedený obsah dopisu st-lova, neformuluje stížnost stížných bodů podle § 18 zákona o ss č. 36/1876 ř. z., takže stanovisko žal. úřadu zůstává v tomto směru stížností neotřesenou. Správností tohoto stanoviska nemůže býti otřesenou námitkou, že st-l mluví jen o »dopisu« a »doufá, že dopis bude přednosta okr. úřadu pokládati za důvěrný«, když z ostatního obsahu dopisu, jak uvádí žal. úřad v nař. rozhodnutí a stížností vyvráceno není, plyne, že šlo o podání na úřad.

Zbývají námitky týkající se promlčení přestupku kladeného st-li za vinu. Nepřípustná je námitka, že přestupek kladený st-li za vinu by byl promlčen, i kdyby bylo zjištěno, že dopis byl psán teprve 27. července 1933, neboť nebyla uplatněna v odvolání z trestního nálezu úřadu I. stolice (§§ 5 a 6 zákona o nss č. 164/1937 Sb.). Než stížnost tvrdí dále, že pro otázku promlčení rozhoduje den, kdy dopis, o který jde, byl dán st-lem na poštu, tvrdí, že st-l dal dopis na poštu 27. června 1933, a kárá jako vadu řízení, že žal. úřad neprovedl nabízeného důkazu vyžádáním obálky, ve které dopis byl poslán. V tomto směru namítal st-l ve správním řízení, že dopis nebyl odeslán 27. července 1933, nýbrž již 27. června 1933 a že datum měsíce polité inkoustem je nečitelné. Žal. úřad uvedl v nař. rozhodnutí, že není rozhodující, kdy dopis byl datován nebo psán, nýbrž kdy byl dán na poštu k doručení, resp. adresátovi doručen. Z tohoto výroku není zřejmo, pokládá-li žal. úřad za rozhodující pro otázku promlčení přestupku kladenému st-li za vinu den, kdy st-l dal dopis, o který jde, na poštu, nebo den, kdy byl tento dopis doručen adresátovi, a není z něho dále zřejmo, proč podle názoru žal. úřadu rozhoduje ten či onen den. Tato nejasnost a neúplnost nař. rozhodnutí v otázce, na jejímž správném zodpovědění závisí, zda je důvodná námitka vytýkající, že přestupek kladený st-li za vinu je promlčen či ne, zakládá podstatnou vadu řízení a musilo proto býti nař. rozhodnutí zrušeno podle § 6 odst. 2 zákona o nss č. 164/1937 Sb.

Č. 13.091.

Církevní věci. — Řízení správní. — Řízení před nss: I. * Ani pouhý nadpis kanonické visitace »De patronis et dominis terrestribus«, ani její ustanovení »Jus patronatus in parochia solus exercet dominus...« nestačí k závěru, že nejde o patronát reálný. — II. Rozhodnutí, jež připouští různý výklad, je podstatně vadné.

(Nález z 2. prosince 1937 č. 2092/35-5.)

V ě c: Dr. Karel K. v Nitře (adv. Dr. Jan Baltay z Nitry) proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 31. prosince 1934 a ze 7. října 1935 (za zúč. stranu Dunajskou banku, úč. spol. v Bratislavě, adv. Dr. Jaroslav Hilbert z Prahy) o úhradě nákladů na opravu kostela.